Euroopa Parlament
2014-2019

Istungidokument

B8-0077/2016

15.1.2016

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

Gruusia, Moldova ja Ukrainaga sõlmitud assotsieerimislepingute ning põhjalike ja laiaulatuslike vabakaubanduslepingute rakendamise kohta (2015/3032(RSP))

Petras Auštrevičius, Javier Nart, Marietje Schaake, Johannes Cornelis van Baalen, Dita Charanzová, Ilhan Kyuchyuk, Louis Michel, Norica Nicolai, Urmas Paet, Jozo Radoš, Pavel Telička, Ivo Vajgl
fraktsiooni ALDE nimel

B8-0077/2016

Euroopa Parlamendi resolutsioon Gruusia, Moldova ja Ukrainaga sõlmitud assotsieerimislepingute ning põhjalike ja laiaulatuslike vabakaubanduslepingute rakendamise kohta
(2015/3032(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse 27. juunil 2014. aastal ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Gruusia, Moldova ja Ukraina vahel sõlmitud assotsieerimislepinguid koos nende juurde kuuluvate põhjalike ja laiaulatuslike vabakaubanduslepingutega,

– võttes arvesse nimetatud lepingute ratifitseerimist Euroopa Parlamendis 2014. aasta septembris (Ukraina), 2014. aasta novembris (Moldova) ja 2014. aasta detsembris (Gruusia) ning nende juurde kuuluvaid resolutsioone, mille Euroopa Parlament seejärel vastu võttis,

– võttes arvesse oma aruannet Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta, mis võeti vastu 2015. aasta juunis, ning asjaomaseid resolutsioone nimetatud kolme riigi poliitilise olukorra kohta,

– võttes arvesse 2014.–2016. aasta assotsieerimiskavasid, mis võeti vastu pärast nimetatud kolme riigi jaoks välja töötatud Euroopa naabruspoliitika tegevuskava,

– võttes arvesse 18. detsembri 2015. aasta eduaruandeid, mis käsitlevad Gruusia ja Ukraina edusamme viisanõude kaotamist käsitleva tegevuskava rakendamisel,

– võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,

A. arvestades, et Euroopa naabruspoliitika ja idapartnerlus võeti kasutusele ja töötati välja eesmärgiga edendada demokraatia, õigusriigi ja jätkusuutliku majandusarengu toetamise kaudu rahu, stabiilsust ja jõukust Euroopas; arvestades, et Euroopa naabruspoliitika ning idapoolsete naaberriikidega arendatava ELi koostöö ja partnerluse eesmärk ei ole kunagi olnud geopoliitiliste pingete tekitamine mistahes muude riikidega;

B. arvestades, et assotsieerimislepingud ning Gruusia ja Moldovaga sõlmitud kaubanduslepingud on nüüdseks jõus olnud juba üle ühe aasta; arvestades, et Ukraina ja ELi vaheline põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubanduspiirkond jõustus täielikult 1. jaanuaril 2016; arvestades, et ELi ja Gruusia, ELi ja Moldova ning ELi ja Ukraina vahel põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna loomine on lepingu üks olulisemaid vastastikku kasulikke aspekte, kuna kaubanduse roll majanduskasvu, töökohtade loomise, heaolu ja stabiilsuse edendamisel on vaieldamatult tähtis;

C. arvestades, et viisavabadus kehtestati ELi ja Moldova vahel 2014. aasta aprillis ning arvestades, et komisjoni viimastest, 2015. aasta detsembri aruannetest selgub, et Gruusia ja Ukraina täidavad nüüdseks viisavabaduse tegevuskavades kehtestatud

tingimusi;

D. arvestades, et ELi koostöö idapoolsete naaberriikidega on saanud Venemaa Föderatsiooni vastuseisu osaliseks, kes näib silmitsevat ELi tegevust üksnes geopoliitilise konkurentsi tahu alt nullsumma mängu kontekstis;

E. arvestades, et Venemaa on endiselt kas otseselt või kaudselt seotud kõigi kolme assotsieerimislepingu riikide konfliktidesse ja riigisisestesse lõhedesse, mille näiteks on Abhaasia ja Lõuna-Osseetia konflikt Gruusias, Transnistria küsimus Moldovas ning Krimmi annekteerimine Venemaa poolt ja sekkumine Ukraina idaosas valitsevasse konflikti; arvestades, et nimetatud konfliktid õõnestavad partnerriikide territoriaalset terviklikkust, on vastuolus rahvusvahelise õigusega ning nõrgendavad Euroopa maailmajao üldist julgeolekuolukorda;

F. arvestades, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on Venemaa Föderatsiooni ja Vene riigiametnike suhtes kehtestanud rida sanktsioone ja piiravaid meetmeid, eelkõige pärast seda, kui Venemaa annekteeris Krimmi ja sekkus otseselt Ukraina idaosas valitsevasse konflikti;

G. arvestades, et assotsieerimislepingu riigid teevad paljudes valdkondades käegakatsutavaid edusamme, seistes samas poliitilistest, sotsiaalsetest ja majanduslikest reformidest ning endiselt kujunemisjärgus demokraatlikust kultuurist tulenevalt silmitsi riigisisese poliitilise surve ja välise survega;

H. arvestades, et kolmes assotsieerimislepingu riigis on demokraatlikud institutsioonid endiselt nõrgad; arvestades, et mõnes erakonnas ning seega ka valitsuses ja selle moodustamisel esindatud majanduslikud huvid mõjutavad olulisel määral asjaomaste riikide demokraatlikku struktuuri;

I. arvestades, et assotsieerimislepingute sõlmimine ei ole omaette eesmärk, vaid laiem protsess, millega püütakse arendada tihedamat koostööd ELile lähemal seisvate assotsieerimislepingu riikidega õigus-, majanduslike, poliitiliste ja sotsiaalsete reformide teostamise ning lähenemise kaudu; arvestades, et sellest tulenevalt on rakendamisel väga oluline roll; arvestades, et kõnealune protsess põhineb Euroopa Liidu ja Euroopa Nõukokku kuuluvate assotsieerunud riikide ühistel väärtustel;

1. tunneb heameelt assotsieerimislepingute rakendamisel saavutatud edusammude ja vabakaubanduslepingute soodsa mõju üle suurenenud kaubandusmahu ja tihedamate ärikontaktide, reformistiimulite ja majanduskasvu edendamise osas ning kinnitab veel kord ELi valmidust teha täiendavaid pingutusi, et teostatud reformide positiivsed tulemused oleksid püsivad, jälgida tähelepanelikult vabakaubanduslepingute mõju ning vähendada kehtestatud uue vabakaubandusrežiimi mistahes võimalikku negatiivset mõju;

2. rõhutab, et assotsieerimislepingu riigid on teinud vabatahtliku otsuse astuda Euroopa Liiduga lepingulistesse suhetesse ning nende otsust tuleb täiel määral austada; kinnitab taas, et Euroopa naabruspoliitika ja idapartnerluse eesmärk ei ole tekitada geopoliitilisi pingeid mitte ühegi kolmanda osapoole suhtes, vaid tegu on pikaajalise poliitikaga, millega edendatakse stabiilsust, jõukust ja demokraatiat Euroopa maailmajaos, ning mis põhineb inimõiguste austamisel, heal valitsemistaval, õigusriigi põhimõtetel ja

turumajandusel;

3. rõhutab, et Euroopa Liidu Nõukogu allkirjastas assotsieerimislepingud ühehäälselt;

4. tunneb heameelt, et komisjon on andnud positiivse hinnangu Ukraina ja Gruusiaga viisavabaduse nõude kaotamise küsimuses kahe nimetatud riigi viisavabaduse tegevuskava rakendamise läbivaatamist käsitlevas viimases aruandes; ootab, et nõukogu ja liikmesriigid võtaksid meetmeid, et tagada nimetatud kahele riigile viisavabadus ilma põhjendamatu viivituseta;

5. võtab teadmiseks nõukogu 21. detsembri 2015. aasta otsuse laiendada Venemaa suhtes kehtestatud majandussanktsioone, kuna Minski kokkulepet ei ole veel täielikult rakendatud; rõhutab, et Minski kokkuleppe täielik rakendamine on olulise tähtsusega Ukraina idaosa stabiliseerimisel ning ELi sanktsioonid kehtivad nii kaua, kuni Venemaa on täitnud tema poolt täitmisele kuuluva kokkuleppe osa; tuletab meelde, et sanktsioonid ei ole omaette eesmärk ning avaldab lootust, et Venemaa Föderatsioon hakkab peagi järgima rahvusvahelist õigust, mispeale EL saaks oma sanktsioonid tühistada;

6. rõhutab, et Euroopa Liit ja kõik mitmepoolsed julgeolekuorganisatsioonid Euroopas, eelkõige OSCE ja selle eesistujariik Saksamaa peaksid pöörama täiendavat tähelepanu idapoolsetes naaberriikides valitsevatele konfliktidele; kutsub Euroopa välisteenistust, nõukogu ja liikmesriike üles aktiivsemalt tegutsema ning kasutama kõiki diplomaatilisi ja poliitilisi vahendeid, mis on kasutusele võetud nimetatud konfliktidega tegelemiseks; juhib tähelepanu asjaolule, et kui teatav diplomaatilise konfliktilahenduse mehhanism ei anna vaatamata aastatepikkusele pingutusele tulemusi, tuleks kaaluda uusi lahendusi; tuletab meelde, et EL saab maailma mastaabis kõige mõjusamalt esineda juhul, kui ta tegutseb ühtselt;

7. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles töötama koostöös assotsieerimislepingu riikidega välja usaldust suurendavad meetmed, mis võiksid maandada eraldusjoontest tekkivaid pingeid ning leevendada elanikkonna kannatusi nendes konfliktides; rõhutab sellega seoses ELi ÜJKP missioonidel (Euroopa Liidu piirihaldamise abimissioon Moldovas ja Ukrainas ning Euroopa Liidu vaatlusmissioon Gruusias) tehtud pideva töö rolli;

8. avaldab taas toetust kõikide idapoolsete naaberriikide, sealhulgas kolme assotsieerimislepingu riigi suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele, ning rõhutab, et lepinguid, sealhulgas vabakaubandust käsitlevaid sätteid, tuleks rakendada viisil, mis hõlbustab territoriaalsete konfliktide lahendamist;

9. rõhutab, et põhjalikud ja laiaulatuslikud vabakaubanduslepingud aitavad tänu seadusandluse vastavusse viimisele ELi õigusaktidega sellistes valdkondades nagu konkurents, riigihange ja intellektuaalomandi õiguste kaitse, kaasa nimetatud riikide majanduse moderniseerimisele ja mitmekesistamisele, andes seega tõuke reformide teostamiseks ja korruptsiooni vastu võitlemiseks; märgib, et edusammud toiduohutuse valdkonnas aitavad nimetatud riikidel panna aluse loomsete saaduste ekspordiks ELi; märgib, et sanitaar- ja fütosanitaarnormide ning tehniliste normide ja standardite vastavusse viimine ELi nõuetega peaks avaldama positiivset mõju kasvutrendile põllumajanduse ja toidutöötlemise sektoris;

10. rõhutab, kui oluline on Gruusia, Ukraina ja Moldova kohtusüsteemi täielik sõltumatus;

11. rõhutab samuti, kui oluline on tagada tõeline ajakirjandusvabadus; väljendab muret kõikide juhtumite pärast, kus ohus on sõna- ja ajakirjandusvabadus;

12. on veendunud, et parlamentaarne kontroll on üks põhitingimusi, et ELi poliitika saaks demokraatliku toetuse osaliseks; kutsub komisjoni seetõttu üles looma aegsasti võimalusi selleks, et Euroopa Parlament saaks põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu rakendamist korrapäraselt ja üksikasjalikult jälgida; kutsub komisjoni üles tähelepanelikult jälgima põhjalike ja laiaulatuslike vabakaubanduslepingute rakendamist, et vältida eriti üleminekuperioodil sotsiaalset ja keskkonnaalast dumpingut mõnes sektoris; rõhutab parlamentaarse diplomaatia olulisust ning juhib sellega seoses tähelepanu vaieldamatule vajadusele reformida Euronesti parlamentaarset assambleed;

13. julgustab kolme assotsieerunud riiki pingutama rohkem järgmistes valdkondades:

Gruusia:

i. võtab teadmiseks peaministri vahetumise Gruusias 2015. aasta detsembris ja väljendab heameelt avalduste üle, millega väljendati toetust koostöö tegemisele parlamendi opositsiooniga, et leevendada teravat poliitilist polariseerumist riigis; on siiski seisukohal, et äritegevus ja poliitika ei tohiks olla demokraatliku riigi juhtimisel omavahel seotud;

ii. väljendab heameelt Gruusia võimude hiljuti sisse viidud uuenduste üle eesmärgiga tugevdada riigiasutuste, eriti kohtuasutuste stabiilsust, sõltumatust ja töö tulemuslikkust ning püüdluste üle tugevdada inimõiguste ja põhivabaduste kaitset; on siiski seisukohal, et need uuendused ei ole piisavalt ulatuslikud ning nende käigus ei käsitletud piisavalt kohtuasutuste ees seisvaid probleeme, eriti sõltumatuse ning institutsioonilise usaldusväärsuse küsimust lubamatu poliitilise mõjutamise korral; nõuab konkreetselt sellise kohtunike valiku sisseseadmist, mis oleks läbipaistev ja tulemuspõhine, ning kohtunike kolmeaastase katseaja muutmist;

iii. rõhutab, et igasugune süüdistuse esitamine peab olema läbipaistev, tõenditele tuginev, proportsionaalne ja poliitiliselt motiveerimata ning seejuures tuleb rangelt kinni pidada uurimismenetlustest ja nõuetekohasest kohtumenetlusest ning kõik peab toimuma täielikus kooskõlas õiglase kohtupidamise põhimõtetega, nagu on sätestatud Euroopa inimõiguste konventsioonis; peab endiselt murettekitavaks prokuratuuri vähest vastutust ja ebamääraseid kriteeriumeid, mille alusel prokuröre ja uurijaid ametisse nimetatakse; nõuab pidevate pingutuste tegemist, et tagada kohtute, prokuratuuri, siseministeeriumi ja vastselt asutatud julgeolekuteenistuse sõltumatus, tõhusus, erapooletus ja professionaalsus, ning kutsub üles edendama poliitilist tahet vastava vastutusmehhanismi loomiseks;

iv. väljendab heameelt Gruusia tööseadustikus tehtud muudatuste üle; toonitab siiski, et töötajate õigusi puudutavad tervishoiu ja -ohutusalased õigusaktid peavad endiselt olema prioriteetsed;

v. tuletab meelde oma muret selliste laste saatuse üle, kes on paigutatud usukogukondade poolt ülalpeetavatesse asutustesse, mille üle riik ei teosta järelevalvet, ja toonitab, et valitsusel on rahvusvahelise humanitaarõiguse kohaselt kohustus kaitsta kõiki lapsi vägivalla eest, ning nõuab meetmete võtmist, et tagada väärkohtlemise ja/või seksuaalse väärkohtlemise ohvriks langenud laste juhtumite tulemuslik uurimine ja selliste laste rehabilitatsioon;

vi. nõuab selget, läbipaistvat ja inimõigustel põhinevat poliitikat ning mehhanisme inimõiguste rikkumiste uurimiseks, nende eest kohtu alla andmiseks ja hüvitiste maksmiseks ning seda, et tagataks õigusriigi põhimõtte ning nõuetekohase menetluse järgimine;

vii. toonitab, et poliitiline kultuur vajab parandamist ning tuleb kujundada rahvusliku leppimise keskkond; on seisukohal, et eelmiste valitsuste ajal ametis olnud ametnike ja praeguse opositsiooni liikmete kinnipidamist ning vahi all hoidmist võib tõlgendada märgina valikulisest õigusemõistmisest; peab murettekitavaks ka kohtusüsteemi võimalikku kasutamist võitluses poliitiliste oponentide vastu, mis võib takistada Gruusia liikumist Euroopa suunas ja õõnestada võimude püüdlusi demokraatlike reformide vallas; nõuab, et kõik poliitilised jõud hoiduksid sellist liiki võimu ärakasutamisest ning võitleksid tõsiselt korruptsiooni ja ametiseisundi kuritarvitamise vastu;

viii. kutsub Gruusia valitsust üles – eriti 2016. aasta parlamendivalimisi silmas pidades – looma sõnavabadust ja meedia mitmekesisust edendav soodne meediavabaduse keskkond ning võimaldama meedial edastada teavet sõltumatult ja objektiivselt ilma poliitilise või majandusliku surveta; väljendab muret hiljutiste katsete üle muuta Gruusia kõige populaarsema sõltumatu telekanali Rustavi 2 omandisuhet ja toimetuse poliitikat ning tunneb muret ka meediavabaduse olukorra üle riigis; nõuab sellega seoses meediaomandi läbipaistvust käsitleva seaduse täielikku rakendamist ning kordab, et ükski kohtuotsus ei tohiks nõrgestada meediaorganisatsioonide toimetuste poliitika sõltumatust;

ix. kutsub Gruusia valitsust üles algatama valimisseaduse reformi, et tagada proportsionaalsem ja pluralistlik esindatus kooskõlas rahvusvaheliste ja Euroopa nõuete ning Gruusia konstitutsioonikohtu otsusega;

x. mõistab hukka püüded ehitada Jossif Stalinile pühendatud mälestusmärke ja ausambaid ning kutsub Gruusia valitsust üles end sellisest tegevusest distantseerima ja näitama üles nõuetekohast lugupidamist miljonite stalinismiohvrite mälestuse vastu;

xi. toonitab, et Gruusia statistikaameti (Geostat) andmeil kasvas põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu rakendamise esimesel 12 kuul ELi import Gruusiast 15 %, kusjuures ELi eksport Gruusiasse vähenes veidi ehk 6,2 %; nõuab Gruusia ühinemist energiaühenduse asutamislepinguga, et tagada täielik vastavus põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu 11. peatükiga;

xii. toonitab vajadust kiirendada toiduohutust puudutavate õigusaktide rakendamist kohtadel ning parandada asustustevahelist koostööd Gruusias, et saavutada põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu soovitud tulemused;

xiii. kutsub Gruusia valitsust üles tagama kodanikühiskonna nõuetekohane kaasamine reformiprotsessi;

Moldova:

i. kahetseb, et Moldova parlament ja selles esindatud erakonnad ei ole veel suutnud moodustada uut valitsust pärast peaminister Valeriu Streleți valitsuse tagasiastumist 29. oktoobri 2015. aasta umbusaldushääletuse tagajärjel; on seisukohal, et praegune poliitiline ummikseis Moldovas on jõudnud kriitilise punktini, mis võib destabiliseerida riigi institutsioonid ja ohustada majandust, kõigi erakondade poliitilist legitiimsust ning korruptsioonivastast võitlust, mis avaldab tugevat mõju välismaiste otseinvesteeringute sissevoolule;

ii. kutsub kõiki Moldova erakondi üles pidama tõsiseid läbirääkimisi, et jõuda valitsuse moodustamiseks vajaliku enamuseni, nii et valitsus võiks jätkata vajalike reformide elluviimist, eriti majanduse stabiliseerimist kooskõlas Maailmapanga ja IMFi nõudmistega, et tagada investeeringud ja riigihanked;

iii. toonitab, et sellistes pankades nagu Moldindconbank, Moldova Agroindbank ja Victoria Bank tuleks teha diagnostilised auditid ning tuvastatud probleemidega tuleks tegelda koheselt; märgib, et pangandussektori järelevalve on jätkuvalt ebapiisav; toonitab, et finantskriisi kulusid kannavad äriühingud, kellel on raskem saada laenu;

iv. toonitab, et aasta pärast põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu rakendamist vähenes Moldova eksport kokku 14,8 %, kusjuures kaubavahetus ELiga oli kõige stabiilsem ja eksport kahanes vaid 1,4%, kuid eksport SRÜsse ja muudesse partnerriikidesse vähenes tunduvalt rohkem; juhib eelkõige tähelepanu põllumajanduslike toiduainete juhtumile, mille osas olid ootused suured ja mõned kriitikud väitsid, et Moldova ei ole konkurentsivõimeline, kuid ELi-suunalise ekspordi areng oli positiivne, kuna kasv oli 10,8 %;

v. märgib teenuste osas, et siseriiklikud õigusaktid on endiselt puudulikud olulistes osades, mis puudutavad spetsialistide tegevuskohtade ja liikumise ning kindlustussektori peamisi määratlusi, mistõttu Moldovat ähvardavad samad ohud mis viisid ülemaailmse panganduskriisini;

Ukraina:

i. peab kahetsusväärseks, et Minski kokkulepet ei ole täies mahus ellu viidud, ja julgustab Ukraina võime ning Vene võime tegema kõik mis nende võimuses, et sellest kokkuleppest tulenevaid kohustusi täielikult täita; peab tervitatavaks tööd õigusreformidega, mis on vajalikud Minski kokkuleppe nõuete täitmiseks, samuti tööd viisanõude kaotamise tegevuskava täitmisel ning assotsieerimise tegevuskava täitmisel ning toonitab, et kui need reformid täielikult ellu viiakse, muudab see põhjalikult Ukraina ühiskonda ning parandab Ukraina kodanike olukorda;

ii. kutsub liikmesriike üles hoidma OSCE missiooni täielikult mehitatuna ja toimivana; juhib tähelepanu Ukraina valitsuse üleskutsetele suurendada

rahvusvahelisi rahuvalvejõude Ukraina–Venemaa piiril ja Luganski ning Donetski piirkondades; on nõus, et kui olukord seda võimaldab, siis tuleks Minski kokkuleppe täieliku elluviimise raames pakkuda konflikti osapooltele ELi juhitavat ÜJKP missiooni, mis abistaks selliste ülesannete täitmisel nagu demineerimine, ettevalmistused kohalikeks valimisteks ja humanitaarabiorganisatsioonidele vaba juurdepääsu tagamine;

iii. tuletab meelde nõudmist pöörata jätkuvalt erilist tähelepanu õigusreformile ja korruptsioonivastasele võitlusele, kuna sellel on otsustav tähtsus täieliku usalduse taastamisel Ukraina parlamendi ja erakondade vastu ning nende legitiimsuse tagamisel;

iv. kutsub Ukraina võime, poliitikuid, juhte, erakondi ja muid arvamuskujundajaid üles pingutama rohkem riigi ühendamise nimel, et ületada sisemised erimeelsused ja teha lõpp sageli polariseerunud poliitilisele kultuurile; toonitab, et erakonnad tuleb muuta täielikult demokraatlikeks rohujuurte tasandile tuginevateks organisatsioonideks ning nad ei tohi sõltuda rahastamise ja mõju osas oligarhidest; toonitab, et erakondade rahastamist käsitlevat seadust tuleb rangelt rakendada;

v. väljendab heameelt põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu jõustumise üle 1. jaanuaril 2016 ja peab kahetsusväärseks Venemaa Föderatsiooni otsust piirata kaubavahetust Ukrainaga, millega rikutakse WTO raames võetud kohustusi ning kahepoolseid kohustusi; tuletab meelde, et komisjon on pidanud Ukraina ja Venemaaga tehnilisi kõnelusi vabakaubanduslepingu mõju üle, kusjuures see on esimene kord, mil EL on pidanud kahepoolse lepingu üle kõnelusi kolmanda riigiga; avaldab lootust, et need kõnelused saavad jätkuda ja annavad konkreetseid tulemusi; kutsub Venemaa Föderatsiooni seetõttu üles loobuma edasistest kaubanduspiirangutest ning tegema konstruktiivsemat koostööd nii ELi kui ka Ukrainaga;

vi. märgib, et Ukraina eksport kokku vähenes 2015. aasta esimesel poolel, samas tähendab ekspordi piirkondliku struktuuri muutus seda, et eksport ELi on püsinud stabiilsena ligikaudu 30 % juures kogu ekspordist;

vii. nõuab, et Ukraina viiks oma õigusaktid kooskõlla ELi õigusaktidega sellistes valdkondades nagu äriõigus, äriühingu üldjuhtimine, raamatupidamine ja audit ning kaotaks puidu osas eksporti piiravad meetmed, mis on vastuolus assotsieerimislepingu artikliga 35 ning WTO eeskirjadega;

viii. avaldab heameelt Ukraina otsuse üle kaotada sõiduautosid puudutavad kaitsemeetmed kooskõlas WTO 20. juuli 2015. aasta otsusega ning märgib, et kaotati maksebilansi tasakaalustamatusest tulenenud eriline *erga omnes* lisatoll, mille Ukraina kehtestas 2014. aasta lõpus;

14. nõuab 2015. aastal algatatud energiareformi kiiret lõpuleviimist; märgib, et kõik energiahinnad tuleks alates 1. aprillist 2016 ühtlustada, et võtta teatavatelt siseteabe alusel kauplejatelt võimalus jätkata privilegeeritud spekuleerimist, ning tuleks luua tõeline gaasi- ja elektriturg, mille üle teostab järelevalvet sõltumatu reguleeriv asutus;

15. toonitab, et kõigepealt on vaja edendada meediaväljaannete vabadust ja sõnavabadust

ning tõhustada samas püüdlusi väärinfo tõrjumiseks ning parandada ELi poliitika ja tegevuse strateegilist tutvustamist idanaabruse riikides, sh kolmes assotsieerunud riigis, tehes seda koos Euroopa välisteenistuse raames loodud uue struktuuriüksuse East Stratcomi rakkerühmaga;

16. märgib, et ELi lepingu artikli 49 kohaselt võivad Gruusia, Moldova ja Ukraina – nii nagu kõik teised Euroopa riigid – esitada taotluse saada liidu liikmeks, kui nad peavad kinni demokraatia põhimõtetest, austavad põhivabadusi, inimõigusi ja vähemuste õigusi ning tagavad õigusriigi põhimõtte järgimise;

17. kordab üleskutset uuendada Euroopa naabruspoliitikat, nii et see tugineks selgele ja edasipüüdlikule poliitilisele visioonile ning et arvestataks vajadust edastada ühtne poliitiline sõnum; nõuab, et ida- ja lõunapoolsetesse naaberriikidesse nimetataks ametisse ELi eriesindajad, kelle ülesanne on läbivaadatud poliitikat poliitiliselt koordineerida;

18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Gruusia, Moldova ja Ukraina presidendile, parlamendile ja valitsusele ning nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele ja Euroopa Nõukogule.